

Vibrandsøy

Vibrandsøy er i dag fellesbetegnelsen for en gruppe øyer like utenfor Haugesund. Den største delen av det vi kaller Vibrandsøy består av grønt uberørt kulturlandskap.

Lengst i nord, det vil si nede til venstre i bildet, ser vi en holme som heter Tonjer og et par skjær som kalles Tonjer-skjærene. Det som de fleste haugesundere omtaler som Tonjer fyr, står på Sørhaugøy. Det offisielle navnet på fyret er derfor Sørhaugøy fyr. Sørhaugøy fyrstasjon ble satt i drift i 1846 og var bemannet i 106 år. Da fyrstasjonen ble lagt ned i 1952, ble den erstattet med en fyrlykt. Fyrdirektøren forlangte i 1952 at fyrstasjonen skulle rives. Etter kraftige protester fikk den karakteristiske bygningen - bestående av vokterbolig og tårn - stå.

Siden 1952 har ulike privatpersoner og organisasjoner vært engasjert i å bevare både fyrstasjonen og sjøhuset. Haugesund Museum (i dag Karmsund Folkemuseum) overtok ansvaret for Sørhaugøy fyr i 1973. I 1998 ble både fyrbygningen og hele området rundt fyret fredet av Riksantikvaren. Karmsund Folkemuseum inngikk i 2002 en 20-årig leieavtale med Haugesund Dykkerklubb for leie av Sørhaugøy fyrstasjon og sjøhuset. Dykkerklubben får bruke både fyrstasjonen og alt som er ute på Sørhaugøy som base for sine aktiviteter, mot at de besørger faglig vedlikehold av både bygninger og kulturlandskap.

Skal du til en tur til Tonjer eller Sørhaugøy må du i båt selv om du har strandet på Vibrandsøy (Varøy). Et lite sund (Sjursundet) skiller nemlig Sørhaugøy og resten av det vi omtaler som Vibrandsøy.

Resten av øyene på Vibrandsøy er bundet sammen av små broer. Den nordligste av de tre øyene som i dag omtales som Vibrandsøy heter Gardsøy. Gardsøy består for det meste av grønne sletter i kupert terreng med enkelte kulper som fylles og tømmes med tidevannet. Fra Gardsøy går det en liten bro over til neste øy som heter Varøy. Her finnes en relativt stor planteskog av grantrær og løvtrær. Denne skogen, som ble plantet i 1910, er viktig for fuglelivet på hele Haugalandet. Her samles nemlig ti-tusener av stær hver høst før de drar til sørlige himmelstrøk.

Hasseløy fra sørøst

Hasseløys ansikt mot byen er vakkert og innbydende med gamle sjøhus, brygger og båter. På sørenden finner vi attraktive leilighetsprosjekter som Hasseløy Brygge og Hasseløy Terrasse. På sørøstenden ligger Lothebryggene og Pittersbryggå, oppkalt etter dem som for mange år siden drev handel og sildesalting der. Her finner vi den eneste kaféen på Hasseløy, nemlig Pitters kafé.

Boligkomplekset like sør for Hasseløy bro heter Sjøhuskleiva. Hasseløy har hatt broforbindelse siden 1872. Broen som brukes i dag ble innviet i 1954 og er en såkalt buebro i stålbetong med 13 meters seilingshøye og en brobane på 160 meter.

Risøy fra sørøst

Som vi ser av dette bildet dominerer Aibel den sør-vestlige delen av Risøy. På sør-øst-enden av Risøy ser vi det store kontorbygget til Stolt-Nielsen. I dag er det bedrifter som Imenco og Deep Ocean som holder til i bygget som går under navnet "Stoltenberg". Midt på høyre side ser vi småbåthavnen på Risøy. Småbåthavnen ligger ved det som fra gammelt av kalles "ballastkaien".

Mens Hasseløy ble landfast allerede i 1872, fikk ikke Risøy broforbindelse før i 1939. Risøybroen er en såkalt buebro i betong og er hele 336 meter lang. Selve brospennet er på 100 meter og seilingshøyden er 22 meter. I 2008 ble Risøybro tildelt Vakre vegers pris.

Haugesjøen – Havnaberg

Her ser vi Haugesjøen fra Asalvik til Hasseløybroen. Veien som går parallelt med sjøen heter Asalvikvegen. På bildet ser vi henholdsvis nordre og søndre Hauge gravlund. Den asfalterte plassen nede på høyre side benyttes som opplagsplass for småbåtflåten i Haugesund. Helt til høyre ser vi klubbhuset til Haugesund Kajakklubb. Det store røde sjøhuset midt på bildet er Haugesund Marine Service.

Storasundskjærene

Nærmest i bildet ser vi Storesundsskjærene. Eldre haugesundere omtaler skjærene som Flyholmen ettersom det tidligere var på- og avstigning for sjøfly her. På bildet ser vi hvordan steinmasser fra T-forbindelsen er blitt benyttet til å fylle ut Storesundsskjærene. Her er det planer om både ny broforbindelse og en futuristisk bydel. Den nye Risøybroen vil være en del av den bompengefinansierte Haugalandspakken og vil bli bygget i løpet av de nærmeste ti årene. Fra lektere skal det dumpes totalt 800.000 kubikkmeter stein og det skal fylles ut et område på 120 dekar.

Bleikemyr – Austrheim

Her ser vi en stor del av det som omtales som nordre bydel og Bleikemyr. Selv om Haugesund kommune allerede i mai 1965 sikret seg rundt 1.000 mål i nordre bydel, tok det lang tid før området var klart for utbygging. Prisen for det store landområdet, som tidligere hadde tilhørt gårdene Steinsnes, Austrheim og Gard, var to millioner kroner. Opparbeidelsen av området startet høsten 1969, og fra begynnelsen av 1970-tallet vokste den nye bydelen som kalles Bleikemyr fram. Navnet Bleikemyr har sin opprinnelse fra en liten myr nord for der hvor Haugesund ridesenter i dag holder til.

Nederst på venstre side ser vi Bleikemyr bydelssenter. Like ovenfor ser vi Austrheim skole. Fjellet bak skolen heter Dyrhaugen. På høyre side ser vi blokkene til Haubo. Alle veiene rundt dette området har dyrenavn som Harestien, Bjørnevegen, Hjortestien, Bevertunet, Ulvestien, Gaupevegen og Elgstien. Nord for blokkene ser vi eneboligfeltet Løkjene (de husene med grått tak). Husene med rødt tak har også fått adresse med dyrenavn som Oterstien, Mårstien og Grevlingestien. Helt nede til høyre ser vi boliger som har adresse til Sætro.

Gard – Steinsnes

På høyre side ser vi innfartsveien til Haugesund fra nord med de nye rundkjøringene som ble ferdigstilt i 2010. Ettersom veien i sin tid hadde sitt endepunkt ved ferjeleiet på Tittelsnes i Valestrand, heter veien fremdeles Tittelsnesveien. Boligområdene som ligger øst for Tittelsnesveien har adresse

til blant annet Gurivegen, Marivegen, Kringlehaug og Midttua. Den grønne skogkleddde åskammen midt på bildet er Steinsneshaugen, etter gården Steinsnes. Mange av husene i dette området har derfor adresser som Steinsnesbratten, Steinsnesvegen og Steinsneshaugen. Videre ser vi kjente boligstrøk som Dukkellunden, Beitene og Trudvang. Til venstre i bildet ser vi Skeisvatnet.

